

Gazeta

INVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XVI nr. 756

vineri 22 mai 1964

8 pagini 25 bani

Seriozitate, concentrare — expresia elevului din fotografie este o imagine a atitudinii pe care o manifestă întreg tineretului școlar din țara noastră, îndrumat de cadrele didactice, în aceste zile hotărâtoare ale sfârșitului de an.

Prima fișă de cititor

Săltându-se pe virfuri, Călin deschide ușa mare a bibliotecii. Intră într-o sală dar, des-cumpănit, nu știe încotro s-o apuce. E o sală mare, plină de cărți, cum n-a mai văzut niciodată. Până la urmă, își ia inima în dinți și pornește printre culoarele înguste. Dar iat-o și pe bibliotecară. Se tot uită la titlurile unor volume și tot scrie ceva într-un registru.

— Tovarășă bibliotecară — începe Călin — vreau o carte.

— Dar știi să citești? — îl întreabă bibliotecara, zimbând, pe noul cititor.

— Eu? Sigur că da. Aproape că am terminat cartea de citire.

Curind, bibliotecara completează prima fișă de cititor a lui Călin și înscrie pe ea prima carte. În aceeași zi, în

sala plină de cărți, bibliotecara Școlii medii din Tirgu Lăpuș a fost vizitată de alți și alți elevi din clasa I.

Iar într-una din zile, la școală s-a organizat o serbare închinată „primei fișe de cititori” a școlărilor din clasa I, intrași acum, după ce au învățat tainele slovelor, în rindurile prietenilor cărții. De data aceasta, pe scenă erau numai „artiști” din prima clasă. În culise, emoționate ca și micii artiști, învățătoarele. Iar în sală — elevi din celelalte clase, profesori și părinți.

Serbarea a început.

— Voi citi povestirea „Cioc, cioc”, de Emil Girleanu — anunță deodată un prichindel de pe scenă. Și pornește, la început cu glas sugrumat, apoi din ce în ce mai sigur, să citească. Se descurcă bine: nu

mai lungeste silabele, nu se mai poticnește, așa cum se poticnea, cu câteva luni în urmă, când citea doar o propoziție sau o frază. Totul i se pare acum simplu, ușor. Din când în când aruncă spre culise câte o privire, „Merg bine, bravo!” îl încurajează de acolo învățătoarea.

Apoi, rind pe rind, în sală se aud alte și alte povești îndrăgite de toți copiii: „Harap Alb”, „Cenușăreasa”, „Albă ca zăpada”, „Capra cu trei iezi” și multe poezii.

Serbarea „primei fișe de cititor” n-a constituit numai o trecere în revistă a succeselor dobândite până acum de micii iubitori ai cărții, ci și un îndemn pentru ei de a nu se depărta niciodată de acest prieten de nădejde.

M. R.

În sprijinul încheierii cu succes a anului școlar

Convorbire cu tov. C. Paraschivoiu, președintele Comitetului sindicatului lucrătorilor din învățămînt-Petroșani

Ultima lună a primăverii aduce în școli, an după an, efervescența legată de pregătirea încheierii cursurilor. Elevi, profesori, inspectori, părinți — toți sînt preocupați de problemele încununării cu succes a muncii desfășurate de-a lungul celor trei trimestre.

La bunul mers al activității școlilor în această ultimă și atât de importantă etapă a anului școlar aduc o contribuție de seamă sindicatele lucrătorilor din învățămînt, care mobilizează pe membrii lor la o muncă însuflețită, bogată în roade, dîndu-le în același timp un ajutor concret în cit mai buna organizare a recapitulării, în pregătirea viitorilor absolvenți.

Pentru a afla ce acțiuni organizează în această etapă, în sprijinul pedagogilor, comitetul sindicatului lucrătorilor din învățămînt din Petroșani, un redactor al gazetei noastre a purtat o convorbire cu tovarășul Constantin Paraschivoiu, președintele acestui comitet.

Intrebare: Care sînt principalele obiective spre care și-a concentrat atenția în etapa actuală comitetul sindicatului?

Răspuns: Ținînd seama de faptul că principala sarcină care stă în prezent în fața școlilor o constituie intensificarea tuturor eforturilor pentru ca rezultatele încheierii anului școlar să fie cit mai bune, comitetul sindicatului nostru a orientat activitatea birourilor grupelor sindicale în direcția sprijinirii conducerii școlilor pentru realizarea unor obiective cum sînt parcurgerea la timp a întregii materii prevăzute în programele școlare, însușirea temeinică a cunoștințelor de către elevi, pregătirea minuțioasă a orelor de recapitulare, a lecțiilor de sinteză etc. În cele mai multe școli aceste sarcini importante sînt realizate cu succes. Recapitularea materiei, de pildă, a fost bine organizată, profesorii preocupîndu-se de asigurarea revederii sintetice a materiei, formulînd subiecte care cer din partea elevilor cunoștințe de fond, o judecată clară și profundă. Lecțiile recapitulative leagă cunoștințele teoretice de nevoile vieții, ale producției, au un bogat conținut educativ.

Intrebare: Ce acțiuni au întreprins birourile grupelor sindicale în vederea sprijinirii cadrelor didactice?

Răspuns: O experiență bună în acest domeniu există la Școala generală de 8 ani nr. 1. Aici, biroul grupei sindicale a sprijinit conducerea școlii în organizarea unei consfățiri pentru răspîndirea metodelor folosite de cadre-

le didactice cu mai multă experiență. Pe baza rezultatelor bune obținute în munca instructiv-educativă ca efect al acestei acțiuni, comitetul sindicatului a indicat și altor birouri ale grupelor sindicale folosirea unor asemenea forme. La Școala generală de 8 ani nr. 4, bunăoară, profesorii de lucrări practice, de desen, de educație fizică și de muzică, mobilizați de grupa sindicală, au sprijinit învățatorii prin ținerea unor lecții deschise la clasele I și a IV-a.

La Școala medie, biroul grupei sindicale a antrenat activ cadrele didactice în vederea pregătirii examenului de maturitate. În acest scop s-au organizat comunicări pentru profesorii de limba română, de matematică, de biologie etc., așa ca aceștia să poată rezolva cu succes problemele legate de buna pregătire a elevilor pentru examenele de maturitate și de admitere în învățămîntul superior.

Intrebare: Cum se preocupă comitetul în această perioadă de îmbunătățirea condițiilor de muncă ale membrilor lui?

Răspuns: Birourile grupelor sindicale au primit indicația să dea o deosebită atenție problemelor legate de înlăturarea supraîncărcării cadrelor didactice. În acest sens, încă de la începutul trimestrului al III-lea au fost revizuite sarcinile obștești ale membrilor de sindicat. Comitetul urmărește ca măsurile luate pe această linie să fie respectate întocmai la fiecare școală. Această acțiune a dat rezultate bune. Cadrele didactice au dobîndit po-

sibilitatea de a acorda un timp mai mare pregătirii lecțiilor. Acest lucru s-a răsfrînt în mod pozitiv asupra nivelului calitativ al predării și, cum e firesc, a făcut să crească numărul elevilor cu note bune și foarte bune.

Intrebare: Cum ajută comitetul sindicatului cadrele didactice care se prezintă la examenele de definitivare și la cele de grad?

Răspuns: Concomitent cu sprijinirea conducerii școlilor în vederea încheierii cu succes a anului școlar, comitetul sindicatului a acționat, prin mijloacele ce-i stau la dispoziție, și în această direcție. Astfel, biblioteca sindicatului a pregătit bibliografii și a pus la dispoziția cadrelor didactice înscrise la aceste examene materialele necesare. De asemenea, au fost organizate unele discuții cu prilejul cărora cadrele cu bogate cunoștințe didactice au împărtășit experiența lor colegilor înscriși la examene. De asemenea, birourile grupelor sindicale din fiecare școală se preocupă de crearea unor condiții bune pentru învățatorii și profesorii ce urmează să se prezinte la examene, așa ca aceștia să se poată pregăti temeinic.

În perioada scurtă care a mai rămas până la sfîrșitul anului, comitetul sindicatului va intensifica și mai mult sprijinul pe care îl acordă membrilor săi, pentru ca rezultatele cu care se va încheia acest an școlar să constituie succese demne de mîrețel eveniment pe care îl întîmpină întregul nostru popor — cea de a XX-a aniversare a eliberării patriei.

Condiții bune de studiu

La fel cu întregul nostru învățământ, învățământul din Dobrogea, desfășurându-se în strinsă legătură cu intensă activitate socială, politică și economică ce are loc în regiune, a cunoscut în anii puterii populare o înflorire fără precedent. Aici funcționează 34 de școli medii (față de 5 cîte existau înainte de 1948) și 413 școli generale de 8 ani. Corespunzător cerințelor privind pregătirea profesorilor necesari acestei vaste rețele de școli, în continuă dezvoltare, în anul 1961 a fost înființat la Constanța Institutul pedagogic de 3 ani, care numără în prezent, în cadrul celor patru facultăți ale sale (de matematică, de fizică-chimie, de științe naturale și agricole, de filologie) 765 de studenți înscriși la cursurile de zi și la secțiile fără frecvență. La sfîrșitul acestui an universitar, institutul va da prima promoție de absolvenți.

Încă de la început o preocupare de căpetenie a conducerii institutului a fost de a asigura studenților condiții cît mai bune de studiu. Eforturilor noastre li s-a adăugat sprijinul substanțial al organelor locale de partid și de stat și al Ministerului Învățămîntului. E destul să spunem în acest sens că numai pentru dotarea localului cu mobilier și utilaje, aparate etc. s-au alocat peste 2 300 000 lei.

Ca urmare a grijii manifestate pentru dotarea institutului, în cadrul acestuia s-au creat condiții dintre cele mai bune pentru pregătirea studenților. Catedra de fizică a Facultății de fizică-chimie, de exemplu, dispune de 9 laboratoare cu secții de specialitate, în care se pot efectua lucrări de mecanică, acustică, aplicații termo-mecanice, de electricitate și electronică, de optică și spectroscopie, de fizică atomică și moleculară. Catedra de chimie dispune de 3 laboratoare pentru efectuarea lucrărilor de chimie organică, anorganică, biochimie, chimie fizică, chimie industrială și chimizarea agriculturii.

La rîndul ei, Facultatea de științe naturale și agricole pune la dispoziția studenților săi 8 laboratoare cu secții de specialitate. În laboratorul de geologie și paleontologie s-a adunat o colecție bogată de roci, minerale, fosile și tipuri de soluri, dintre care unele deosebit de valoroase prin raritatea lor. La acestea se adaugă un mare număr de planșe și fotografii originale, care reprezintă diferite fenomene geologice din țară și străinătate. Laboratorul de botanică, aflat încă în curs de dotare, posedă de pe acum un ierbar bogat în care este cuprinsă și prețioasa colecție „Flora exiccata” a României. Au fost montate sub sticlă alge marine, licheni, rarități floristice, plante caracteristice diferitelor medii de viață și principalii componenți ai florei rezervațiilor naturale dobrogene. În curînd laboratorul va primi din partea botaniștilor ieșeni o colecție de 6 000 plante indigene și exotice și va începe schimburi de material cu cîteva instituții botanice din străinătate. Plantele vii necesare lucrărilor practice și pentru diferite demonstrații sînt cultivate în sera afectată laboratorului.

În vitrinele, devenite neîncăpătoare, ale laboratorului de zoologie sînt depozitate mai bine de 1 500 de exponate, conservate în borcane sau naturalizate, precum și o colecție alcătuită din aproape zece mii de insecte. Astfel, studenții pot studia reprezentanți caracteristici ai faunei acvatice și terestre din toate regiunile globului, începînd cu cele polare și sfîrșind cu cele ecuatoriale. Acest bogat și variat material didactic a fost colectat și preparat de personalul didactic care lucrează în cadrul laboratorului, de studenți și laboranți. Un aport prețios au dat un grup de marinari din flota noastră comercială și de pescuit prin donații de pîise exotice, colecționate în călătoriile lor. Ne-am bucurat, de asemenea, de sprijinul Muzeului „Gr. Antipa” din Capitală.

În sfîrșit, parte din material a fost obținut, prin schimb, de la instituții de specialitate de peste hotare. Existența atelierului de naturalizare, înființat recent pe lângă laboratorul de zoologie, va contribui, desigur, la îmbogățirea colecțiilor.

Se află în plină organizare cîteva laboratoare pentru disciplinele agricole, în care studenții efectuează lucrări practice de agrofitehnie, horti-viticultură și zootehnie. Ei au, de asemenea, posibilitatea de a lucra în secțiile Stațiunii experimentale Dobrogea.

Anul acesta a luat ființă în cadrul institutului nostru un laborator de anatomie și fiziologie a omului, care se va dezvolta împreună cu laboratorul de microbiologie. Se va completa în curînd și dotarea laboratorului de fiziologie vegetală.

O importantă contribuție o aduc la buna pregătire a studenților instalațiile de cîneficare existente la institut, cu ajutorul cărora se pot proiecta filme normale și de 16 mm. Laboratorul de foto-cineficare a fost dotat cu întreaga aparatură necesară efectuării lucrărilor practice ale studenților și confecționării dispozitivelor care sînt folosite la ilustrarea cursurilor. El posedă mijloacele tehnice ce se cer pentru turnarea filmelor didactice de scurt metraj și pentru înființarea unui cineclub studențesc. Institutul dispune, de asemenea, de două stații de amplificare și de un număr suficient de magnetofoane folosite în predarea limbilor străine, la prezentarea montajelor documentare de diapozitive și la dublarea în versiune românească a filmelor științifice obținute din străinătate.

În scopul îmbogățirii cunoștințelor de specialitate și al formării unei temeinice culturi generale, se organizează cu regularitate, sub auspiciile Asociației Studenților și organizației U.T.M. conferințe cu teme variate ținute de specialiști de prestigiu din localitate și din alte centre universitare, precum și de specialiști de peste hotare care vizitează institutul.

Biblioteca institutului cuprinde azi 35 000 de volume. În sala de lectură studenții Facultății de filologie fișează bibliografia recomandată la cursuri, îndrumați de către cadrele didactice, care se află permanent în mijlocul lor. Aici, ca și în laboratoare, se găsesc numeroase tratate de specialitate, prelegerile prezentate la cursuri multiplicare în fascicule și o bogată literatură documentară.

Conducerea institutului s-a străduit să asigure și baza necesară pentru activitatea de practică pedagogică, prin dotarea cabinetului pedagogic cu lucrări de specialitate și material didactic. Programată în ultimii doi ani de studii, practica pedagogică a fost în așa fel organizată încît să cuprindă toată bogata gamă de activități pe care profesorul trebuie să le desfășoare în școală și în afara ei.

În felul acesta, temeinica dotare materială a procesului de învățămînt pentru fiecare disciplină, la nivelul științei și tehnicii contemporane, asigură viitorilor profesori condițiile cele mai bune pentru însușirea unei serioase culturi de specialitate.

prof. univ. PAUL BORCEA
rectorul Institutului pedagogic
de 3 ani din Constanța

In vizită la Grădina botanică din Capitală

PREGĂTIREA
VIITORILOR
PROFESORI

Practica în școlile sătești

Anul acesta institutul nostru va da prima serie de absolvenți, profesori pentru clasele V-VIII ale școlilor generale de 8 ani din regiunea Maramureș și din alte regiuni ale țării. Ținînd seama de faptul că ei își vor desfășura munca deosebit de la sate, cadrele didactice ale institutului s-au străduit să le asigure, pe lângă pregătirea teoretico-științifică de nivel universitar, și o orientare și pregătire pedagogică pentru activitatea în condițiile satului nostru socialist.

Desfășurarea procesului de învățămînt a fost axată, ca urmare, pe cerințele materiale și culturale ale satului. Exemplificările de la cursuri și seminarii, în majoritatea lor, au fost luate din mediul rural; practica în producție s-a efectuat în cea mai mare parte în gospodăriile agricole de stat și colective, precum și în S.M.T.-uri, iar cursul „Activitatea culturală de masă” a fost adaptat condițiilor specifice ale satelor maramureșene.

Pentru a-i ajuta pe viitorii profesori să cunoască mai bine realitățile satului, realități de care majoritatea lor nu sînt, de altfel străini, o parte din practica pedagogică — perioada de practică continuă — s-a desfășurat în mediul rural. Studenții de la facultatea de științe naturale și agricole au efectuat perioada de practică continuă în comunele Tăuți-Măgheruș și Recea, sub îndrumarea competentă a cadrelor didactice. Cu acest prilej ei au putut cunoaște îndeaproape specificul școlilor sătești, cerin-

țele acestora în ceea ce privește procurarea și folosirea materialului didactic, muzeologic, de laborator etc., precum și sfera de cunoștințe ce trebuie predate elevilor. Folosind cunoștințele și deprinderile dobîndite la cursul practic de preparare a materialului didactic la științe naturale și agricole, studenții s-au obișnuit să-și confecționeze singuri o parte din materialul didactic pentru lecțiile practice, material pe care apoi l-au donat școlii. Au învățat cum să-și organizeze lecția și cum să o adapteze la nivelul de cunoștințe al elevilor, pentru a putea obține cele mai bune rezultate, cum să lege conținutul ei de realitățile concrete ale satului nostru nou, socialist.

Practica în producție a studenților de la facultatea de științe naturale și agricole s-a desfășurat la G.A.S. Seini, la Stațiunea experimentală agricolă Livada, la S.M.T. Satulung. Cu această ocazie studenții au putut cunoaște condițiile de muncă și problemele actuale ale satului colectivizat. Ei au participat la efectuarea tuturor lucrărilor agricole, începînd de la prășitul culturilor, îngrijitul pomilor și viței de vie, pînă la planificarea și organizarea producției agricole. De asemenea, ei au participat la activități patriotice, lucrînd alături de țărani colectivști la plantatul și îngrijitul pomilor, la recoltatul porumbului, al cartofilor, al fructelor și la alte munci agricole. Cu prilejul acestor activități, au putut să învețe o serie întregă de lucruri privitoare la modul cum trebuie gospodărit și păstrat avu-

tul obștesc, cum se pot evita pierderile și degradările produselor agricole, cum se însilozează și se păstrează recoltele etc.

În vederea cunoașterii în conținut a activităților culturale de masă de la sate, cu sprijinul Asociației Studenților, în institutul nostru s-a organizat un cor mixt de 120 de tineri, o echipă de dansuri, care a avut un mare succes la recentul concurs al brigăzilor artistice studențești din București, o echipă de teatru și o brigadă de agitație. Cu un program cultural-artistice bine selecționat, însoțit de cîte o scurtă conferință, s-au organizat manifestări care s-au bucurat de succes în satele Negrești, Tg. Lăpuș etc., fiind mult apreciate de publicul sătesc.

Dragostea față de profesia aleasă este una din condițiile esențiale pentru ca absolvenții institutelor pedagogice să devină factori activi în făurirea noii vieți a satelor noastre, pentru ca ei să vadă în profesia lor nu un simplu mijloc de asigurare a existenței materiale, ci o vocație, o misiune înaltă — aceea de a forma și de a educa generația de miine. În acest sens, s-au organizat cu studenții anului III simpozioane în care cadre didactice de prestigiu și cu îndelungată experiență didactică le-au vorbit despre însemnătatea și frumusețea sarcinilor ce le vor sta în față după intrarea în școală, în ceea ce privește munca didactică, politico-ideologică și cultural-artistice. Li s-a arătat totodată viitorilor absolvenți că munca lor de pregătire și de formare profesională

nu se poate termina odată cu absolvirea institutului, ci că vor trebui să studieze în continuare, să-și îmbogățescă mereu cunoștințele și să țină pas cu progresele științei. Ne bucură mult atitudinea studenților noștri față de muncă, interesul lor deosebit pentru problemele activității pedagogice pentru școală, dorința pe care și-o manifestă de pe acum de a contribui la dezvoltarea ei. De exemplu, studenții de la facultatea de științe naturale urmează în unanimitate cursul de preparare a materialului didactic, deși este un curs facultativ, datorită faptului că doresc ca, o dată intrați în învățămînt, să-și dea aportul la îmbogățirea bazei didactico-materiale a școlilor sătești.

Am arătat doar unele aspecte din activitatea bogată și complexă care se desfășoară în învățămîntul nostru, sub îndrumarea organizației de partid și cu sprijinul organizațiilor U.T.M. și Asociației Studenților în scopul unei pregătiri de specialitate, pedagogice și ideologico-politice a viitorilor profesori de limbă română, matematică și de științe naturale și agricole pe care îi pregătește institutul pentru școlile de 8 ani. Sîntem convinși că roadele efortului nostru vor fi din plin oglindite într-o muncă entuziastă și competentă dusă de tinerii profesori pregătiți la Baia Mare.

prof. univ. ANDREI BOGDAN
rectorul Institutului pedagogic
de 3 ani din Baia Mare

Temeinice cunoștințe de specialitate și pedagogice

Desăvârșirea construcției societății socialiste și trecerea la comunism este de neînchipuit fără pregătirea unei armate de specialiști cu înaltă calificare în toate domeniile economiei, științei și culturii, fără ridicarea necontenită a nivelului cultural al întregului popor, fără educarea omului capabil să muncească și să trăiască în chip socialist. Sarcina de mare răspundere de a forma asemenea oameni revine în primul rând școlii, cadrelor didactice. Munca instructiv-educativă a profesorilor stă la temelie pregătirii tuturor specialiștilor, asigură formarea trăsăturilor care caracterizează profilul moral al omului societății noastre. Tocmai de aceea partidul și statul au acordat și acordă o atenție și o grijă deosebită pregătirii cadrelor didactice.

O rețea largă de instituții de pregătire a personalului didactic asigură satisfacerea nevoilor de cadre ale școlii de toate gradele și de toate categoriile. Pentru pregătirea profesorilor necesari școlii de 8 ani au luat ființă institute pedagogice cu durată de școlarizare de 3 ani. Universitățile dau an de an învățământului contingent sporite de profesori. Astăzi, numai pentru clasele V—VIII ale învățământului general de 8 ani, echivalente ale

instituțiile care pregătesc profesori? Cum să fie pregătite și cum să lucreze cadrele didactice din aceste instituții pentru a forma profesori capabili să răspundă cerințelor ce le vor sta în față?

Una din problemele fundamentale ale pregătirii profesorului este deci cea privitoare la cunoștințele și deprinderile pe care acesta trebuie să le posede, cu alte cuvinte pregătirea de specialitate și pedagogică. Rezolvarea acestei probleme își află expresia în primul rând în profilul mai larg sau mai îngust de pregătire, în volumul de cunoștințe și deprinderi pe care viitorul profesor trebuie să-l primească în domeniul specialității, în domeniul ideologic-politic și în domeniul pedagogic, precum și în modul cum e format.

În institutele pedagogice de 3 ani, la început, ținându-se seama îndeosebi de posibilitățile de încadrare a absolvenților la școlile cu un singur rind de clase, s-a aplicat principiul pregătirii în trei specialități, două obligatorii, iar a treia, facultativă (o disciplină artistică: muzică, desen, educație fizică). Experiența a arătat că, în condițiile dezvoltării științei și creșterii cerințelor față de pregătirea profesorilor, profilul mai larg nu asigură un nivel corespunzător de pregătire, se realizează în detrimentul aprofundării specialității și în dauna pregătirii pedagogice și metodice — teoretice și practice. De altfel, dificultăți însemnate ridică și problema îmbinării specialităților. De multe ori pregătirea în mai multe specialități devine practic inutilă, deoarece în numeroase cazuri la locul de muncă absolvenții sînt puși în situația să predea altă specialitate decât cea de-a doua sau a treia pentru care s-au pregătit în timpul studiilor. De aceea s-a renunțat la aplicarea formală a acestui principiu. În prezent, pregătirea studenților în facultățile universităților are loc după principiul specialității unice, iar în facultățile institutelor pedagogice de 3 ani se aplică principiul specializării unice la disciplinele la care în școala de 8 ani se pot constitui cadre numai din orele unei specialități. Fac excepție facultățile de fizică-chimie, istorie-geografie și științe naturale-agricultură, discipline la care în școala de 8 ani cadrul se constituie din cele două specialități imbinat.

În planurile de învățământ ale facultăților s-au introdus îmbunătățiri substanțiale în sensul adâncirii pregătirii de specialitate, punerii ei de acord cu cerințele școlii de 8 ani din mediul sătesc și întăririi legăturii învățământului cu practica școlară.

Disciplinele de specialitate ocupă între 68—73 la sută din numărul total de ore. La facultățile de fizică-chimie și științe naturale-agricultură s-a asigurat o corelație mai justă între cele două grupuri de discipline, o mai rațională echilibrare a acestora pe ani de studii și semestre, o mai corectă dozare a studiului teoretic și activităților practice. La fizică s-a introdus un curs de energie atomică și au fost create laboratoare de specialitate. S-a lărgit, totodată, volumul cunoștințelor tehnico-agricole, de mecanizare, electrificare și chimizare a agriculturii, de zootehnie și horticultură. Metoda folosirii comisiilor mixte — formate din cadre didactice de la institutele pedagogice, universități și institutele agronomice — a ajutat mult la elaborarea unor programe corespunzătoare. La facultatea de matematică s-a acordat atenție atât matematicilor superioare, pentru a da viitorilor profesori buna pregătire științifică de specialitate, cât și aprofundării matematicilor elementare la un nivel științific ridicat. La facultățile de filologie s-a pus accent pe compunere și analiză literară, necesare profesorului mai ales în activitatea cu elevii claselor mici, pentru a-l deprinde cu scrierea corectă și înțelegerea textelor literare.

Se acordă atenție deosebită deprinderii studenților de a folosi observațiile și experiențele de fizică, chimie, științe naturale, agricultură etc., de a folosi sistematic în lecții material didactic variat și de a-l confecționa. Cursul practic de fotogrammetrie și laboratoarele îi înarmează pe studenți cu cunoșterea și folosirea mijloacelor tehnice audio-vizuale moderne în procesul de învățământ în mod diferențiat, după specificul fiecărei facultăți. În cadrul unui curs nou, „Organizarea, conținutul și metoda activităților culturale de masă”, viitorii profesori dobândesc cunoștințele necesare realizării mul-

tipelor sarcini pe care le vor avea în cadrul acestor activități. De asemenea, la facultățile de muzică și de arte plastice se predă și un curs de estetică.

Un loc important în pregătirea profesorilor de orice specialitate îl ocupă cunoștințele de psihologie, pedagogie și metodică și deprinderile practice de muncă pedagogică. Acestea au o greutate specifică apreciabilă, constituind o parte organică a pregătirii lor ca pedagogi care realizează atât munca instructivă cât și munca educativă de formare a omului nou. Se urmărește ca pregătirea pedagogică și metodică — teoretică și practică — a viitorilor profesori să corespundă cerințelor mereu crescînde pe care societatea noastră socialistă le pune în etapa actuală în fața școlii. Pe această linie este foarte binevenită preocuparea unor specialiști, academicieni și profesori universitari din țara noastră și din alte țări socialiste, de a moderniza predarea diferitelor discipline — matematica, fizica, limbile etc. — ceea ce, în esență, înseamnă fundamentarea pedagogică a conținutului disciplinelor, a metodelor de predare, a folosirii mijloacelor și materialelor didactice, a modului de predare etc., pentru a realiza eficiența maximă în procesul de învățământ.

Pregătirea teoretică în domeniul psihologiei, pedagogiei și metodicii constituie suportul pregătirii pedagogice practice. Acestea, împreună cu pregătirea de specialitate și ideologic-politică, asigură viitorilor profesori o pregătire complexă, multilaterală, le dă capacitatea de a rezolva problemele pe care le ridică munca pedagogică, creează premisele măiestriei pedagogice.

Primul indiciu al unei bune pregătiri pedagogice teoretice și practice îl dă locul pe care îl ocupă disciplinele pedagogice și practica pedagogică a studenților în planul de învățământ și în programe. În acest sens, în planurile de învățământ ale facultăților din institutele pedagogice au fost introduse unele îmbunătățiri. De exemplu, în cursul de pedagogie generală s-a prevăzut un capitol special intitulat „Școala și organizația U.T.M. și de pionieri”, deoarece o mare parte din activitatea educativă a profesorului se desfășoară în legătură cu aceste organizații. O dată cu introducerea acestui capitol a sporit numărul orelor de curs aforate pedagogiei. De asemenea, a sporit numărul seminariilor la disciplinele psihologia pedagogică și psihologia copilului. Disciplinele pedagogice și practica pedagogică reprezintă astfel 12—17 la sută din totalul orelor prevăzute în planurile de învățământ.

Concentrându-și atenția asupra pregătirii științifice de specialitate, cadrele didactice din institutul nostru nu subapreciază pregătirea pedagogică, teoretică și practică a viitorilor profesori, se străduiesc să formeze specialiști care să fie buni profesori. Laolaltă cu personalul didactic din toate institutele pedagogice, ei pun baza unei tradiții specifice și își fac o mîndrie din a forma nu numai specialiști, dar și pedagogi buni, făcînd din institutele pedagogice adevărate pepinere de pregătire a profesorilor pentru toate disciplinele cuprinse în planul de învățământ al școlii de 8 ani. Profesorii, conferențiarii, lectorii țin seamă de faptul că buna pregătire profesională în domeniul specialității este condiția fără care nu ne putem imagina un profesor bun. Ei nu pierd însă din vedere în același timp că numai asigurarea acestei condiții nu poate duce la formarea unui profesor bun, că ea trebuie dublată de o bună pregătire pedagogică.

Astăzi nu ne mai putem mulțumi cu vechile forme ale muncii pedagogice. Urmărim scopuri mai mari. Profesorul trebuie să facă față unor exigențe pedagogice ridicate. Sarcina pregătirii pedagogice este să pună la timp bazele teoretice ale pregătirii pedagogice și metodice a viitorilor profesori și să le formeze deprinderi sigure pentru a desfășura o muncă pedagogică creatoare.

În institutele pedagogice pregătirea de specialitate, ideologică și pedagogică formează un singur tot. Concentrându-și atenția asupra pregătirii temeinice de specialitate a viitorilor profesori, cadrele didactice din institutele pedagogice nu subapreciază în nici un fel însemnătatea pregătirii pedagogice.

Fiecare latură a pregătirii de specialitate, ideologică, pedagogică trebuie să urmărească îndeplinirea sarcinilor pentru formarea profesorilor de orice specialitate. Pentru atingerea acestui țel, în institutele pedagogice nu numai că s-a lăr-

git locul științelor pedagogice și al practicii pedagogice în planurile de învățământ, dar s-a și reorganizat întregul proces de pregătire a profesorului, se caută forme de organizare, metode de lucru și ambianțe corespunzătoare formării profesorului.

Munca didactică, activitatea științifică și munca educativă de orice fel constituie un tot organic și unitar, orientat spre formarea profesorului. Cursul de pedagogie caută să realizeze o legătură strînsă cu obiectul de învățământ pe care îl vor preda profesorii. Metodica urmărește tot mai mult caracterul de pedagogie aplicată, studiază aplicarea în mod concret a legilor pedagogice la procesul de predare a obiectului respectiv, la educarea elevilor prin predarea acestuia și prin întreaga muncă de educație. Puternic ancorate în practica școlii socialiste și folosind larg cercetările pedagogice legate de aceasta, metoda și practica pedagogică se unesc și colaborează strîns pentru a contribui efectiv la formarea profesorului capabil să realizeze o activitate pedagogică creatoare.

În institutele pedagogice, munca de formare a unui profesor bun nu este considerată ca o sarcină care revine numai pedagogilor și metodicienilor, ci și o sarcină a matematicienilor, fizicienilor, filologilor, istoricilor, naturaliștilor etc., a personalului didactic de orice specialitate. Se urmărește ca la pregătirea viitorilor profesori să colaboreze organic toate disciplinele, să lucreze împreună, într-un efort pedagogic sistematic și stăruitor, cadrele didactice de orice specialitate, pentru că profesorul pe care îl formăm și care va preda limba română, matematica, fizica, geografia, muzica etc., va trebui să realizeze sarcinile legate de formarea omului nou atât prin predarea specialității sale, cât și prin munca de educație pe care o va desfășura.

Alte și alte forme de activitate, mijloace și metode de lucru, vin în sprijin pentru atingerea acestui scop important. De exemplu, folosirea justă a practicii pedagogice. În practica pedagogică, la cele 56 școli de bază și 112 grupe de studenți, alături de pedagogi, psihologi și metodicieni sînt antrenate cadre didactice de toate specialitățile. Se lărgeste contactul studenților cu școala, cu profesorii din școli, cu activitatea organizațiilor U.T.M. și de pionieri, cu activitatea extrașcolară. Se caută ca școlile de bază să fie transformate în adevărate centre de cercetare pedagogică. Au fost înființate la fiecare facultate cabinete pedagogice, laboratoare de psihologie și cabinete metodice pentru cunoașterea și popularizarea experienței pozitive a școlii și cadrelor didactice. Se întărește influența institutelor pedagogice asupra școlilor de bază, prin participarea cadrelor didactice ale facultăților la consfătuiri, analize de lecții etc.

Un rol important în pregătirea studenților îl joacă și organizarea practicii pedagogice la școlile satești. Toți studenții anului III din cele 8 facultăți ale institutului nostru și-au efectuat practica în asemenea școli. Este de menționat că la îndrumarea acestei practici au participat cadre didactice de toate specialitățile.

Factorul principal al reorganizării întregului proces de formare a studenților ca viitori profesori este personalul didactic din aceste facultăți, care aplică în practică orientarea, conținutul și metodele de lucru menite să ducă la buna pregătire a studenților. În această direcție, în institutul nostru s-a desfășurat în ultimii ani o activitate susținută. Tematica ședințelor de lucru ale colectivelor de catedră, a consiliilor științifice ale facultăților și tematica muncii de cercetare științifică reflectă această orientare. La cele două sesiuni de comunicări științifice ale cadrelor didactice din institutul nostru (din anii 1963 și 1964), lucrările cu caracter pedagogic și metodice au ocupat un loc important și semnificativ.

Fără îndoială că îndeplinirea sarcinilor care ne stau în față este un lucru complicat și de lungă durată. Însemnătatea acestor sarcini de mare răspundere ne mobilizează însă permanent. Căutăm să descifrăm mai limpede problemele care ni se pun în momentul de față și în perspectivă, să clarificăm profund sarcinile legate de pregătirea profesorilor, să acționăm cât mai organizat și mai sistematic pentru rezolvarea lor justă și la timp, spre a da școlii noastre cadre didactice cu o temeinică pregătire de specialitate și pedagogică.

prof. univ. dr. ANGHEL MANOLACHE
rectorul Institutului pedagogic de 3 ani
din București

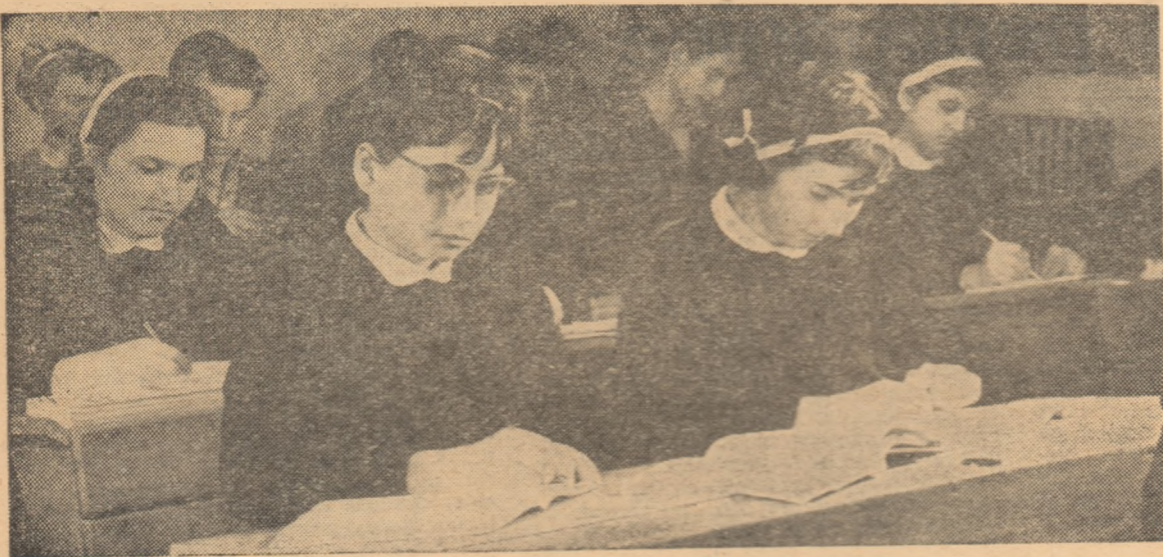
PREGĂTIREA VIITORILOR PROFESORI

gimnaziului de altădată, numărul de cadre didactice este de 56 000, față de cele 9 700 cadre didactice de care dispuneau laolaltă, în 1938, învățământul gimnazial, învățământul liceal de toate categoriile (licee teoretice, industriale și comerciale) și învățământul pedagogic.

Planurile și programele de învățământ pentru instituțiile de pregătire a cadrelor didactice sînt alcătuite după criteriile științifice, iar cursurile și manualele care se pun la îndemîna studenților contribuie mult la pregătirea corespunzătoare a acestora. Instituțiile de învățământ pedagogic dispun de construcții moderne, de săli de cursuri, laboratoare, biblioteci, material didactic la nivelul tehnicii înaintate, de cămine și cantine. Cadre didactice competente lucrează cu entuziasm pentru buna pregătire a viitorilor profesori.

Crearea regimului nostru democrat-popular, institutele pedagogice de 3 ani, menite să dea cadre didactice necesare școlii generale de 8 ani, s-au dezvoltat și s-au afirmat de învățământ pedagogic pentru toate disciplinele prevăzute în planurile de învățământ ale școlii de 8 ani. Institutul pedagogic de 3 ani din București cuprinde, în 8 facultăți, ca. 5 000 de studenți, care vor deveni profesori de limba și literatura română, de limbi străine, de istorie-geografie, de matematică-fizică, de chimie, de cunoștințe industriale și activități practice, de științe naturale, de agricultură, desen, caligrafie, educație fizică și muzică.

Copiii și tinerii care învață astăzi în școli vor deveni profesioniști cu înaltă calificare peste 15 și chiar mai mulți ani, vor munci în producție în anul 2000, ceea ce înseamnă că, de fapt, noi formăm astăzi omul epocii comunismului. Este deci firesc și necesar să privim în perspectivă, să căutăm și să găsim răspuns și soluții juste la întrebarea „la ce înălțime trebuie să fie profesorul căruia i se cere să ducă la îndeplinire aceste sarcini?” Ce cunoștințe de specialitate, ce deprinderi și ce calități pedagogice trebuie să aibă acest profesor? Cum să-l pregătim? Cum să se lucreze și care să fie climatul în

În clasa a XI-a a Școlii medii nr. 36 din Capitală

În preajma examenului de maturitate

Programa examenului de maturitate publicată anul acesta de către Ministerul Învățământului, făcând o sinteză a materiei predate în decursul anilor de studiu la obiectele cele mai importante, stabilește noțiunile-cheie, principiile generale, cunoștințele teoretice și practice fundamentale din fiecare domeniu științific a căror cunoaștere, dublată de o gândire matură și pătrunzătoare, va da tinerului absolvent posibilitatea de a se orienta în diverse domenii și a-și alege în mod conștient profesiunea.

Programa arată că cei ce își termină studiile medii de cultură generală trebuie să stăpânească, în sinteza lui superioară, un sistem încheiat de cunoștințe, priceperi și deprinderi care le vor fi necesare toată viața, indiferent de specialitatea pe care o vor îmbrățișa. De aceea, și pregătirea candidaților la examenul de maturitate trebuie să se desfășoare în acest sens. Fiind o verificare a maturității pregătirii generale pentru viață și muncă, a dezvoltării gândirii logice, examenul de maturitate cere candidaților răspunsuri care să dovedească pătrunderea esenței fenomenelor, înțelegerea corelațiilor dintre ele, posibilitatea de a interpreta semnificația faptelor. Pregătirea candidaților în așa fel încât să satisfacă acest deziderat (a cărui importanță nu se rezumă la examen ca atare, ci are rezonanțe mai profunde), ar trebui să rețină în mod deosebit atenția cadrelor didactice.

O analiză sumară a modului cum s-au prezentat circa 2 500 de candidați la examenul de maturitate din anul trecut permite să se tragă, în această privință, câteva concluzii interesante. Ne vom opri în articolul de față numai asupra unor aspecte.

Din analiza lucrărilor și a răspunsurilor orale date de candidați, ca și din cercetarea a peste 60 de rapoarte prezentate de comisiile de maturitate, se constată, în general, o pregătire temeinică, corespunzătoare a absolvenților școlii medii de cultură generală. Se vedește însă, în același timp, că unii din ei, deși posedă multe cunoștințe faptice, nu știu să le interpreteze, să le coreleze. Această deficiență ar putea fi prevenită în bună parte dacă metodică lecțiilor de recapitulare și sinteză ar fi mai mult orientată spre înțelegerea de către elevi a structurii fiecărui obiect de învățământ în strânsă legătură cu celelalte obiecte, pentru a se asigura însușirea sistemului de noțiuni, legi, principii, teze care formează bazele științelor, precum și spre dezvoltarea capacității de a raționa la nivelul cunoștințelor asimilate. Dacă la majoritatea lecțiilor predate în anii de studiu s-a folosit calea inductivă — de la particular la general, de la concret la abstract — acum, nevoia stringentă de generalizare a cunoștințelor, de așezare a lor pe

osatura teoretică care le susține, face necesară folosirea cu precizie a căii deductive. Pentru concretizare și exemplificare trebuie alese numai faptele și datele care servesc în cel mai înalt grad la înțelegerea teoriei și care, în același timp, au o largă aplicare practică.

Organizarea în acest fel a lecțiilor din ultimul trimestru este impusă și de un alt considerent. Calea deductivă, pe lângă faptul că asigură într-o măsură mai mare sistematizarea profund conștientă a cunoștințelor, reduce considera-

rea viitorului absolvent îl va aduce societății prin munca sa va fi determinat într-o măsură tot mai mare de pregătirea lui multilaterală și variată în ramuri diferite ale științelor, nu numai într-un domeniu îngust. Este de cea mai mare importanță ca absolvenții școlii de cultură generală să-și însușească concepția marxist-leninistă despre natură și societate. Și nu este de conceput că se poate numi om cult cel care nu stăpânește pe deplin limba poporului, literatura, istoria patriei. De aici și răspunderea cadrelor didactice pentru asigurarea unei asemenea pregătiri, pentru stabilirea legăturii organice între diferite discipline de învățământ.

În sfârșit, cel de-al treilea aspect asupra căruia dorim să ne oprim în acest articol privește modul cum sint formulate răspunsurile candidaților. Dacă cei mai mulți dintre ei își expun cunoștințele, oral și în scris într-o formă corectă, îngrijită, frumoasă, sint și unii care nu răspund cerințelor existente pe această linie. Faptul că o serie de candidați nu sint în stare să dezvolte până la capăt o problemă, că se descurcă greu fără întrebări ajutoare, atestă capacitatea scăzută a acestora de a-și ordona cunoștințele, de a opera cu ele în corelații noi și a le folosi în mod creator. În multe cazuri un asemenea mod de a se prezenta al candidatului este consecința stilului de muncă al unor profesori cu elevii mari. Conducerea prea strânsă a elevului în timpul ascultării la lecție, impunerea unei anumite scheme a răspunsului (aidoma cu planul expunerii), ca și cerința de a o respecta întocmai, întreruperea elevului atunci când încearcă o altă înlăunțuire a problemelor în lecție îi imprimă acestuia neîncredere și nesiguranță, creându-i o stare de permanență așteptare. Elevul nu merge mai departe dacă profesorul nu i-a sancționat măcar printr-un gest fiecare afirmație făcută. Acest lucru se resimte și mai puternic în fața unui examinator necunoscut.

Revizuirea unor asemenea procedee de ascultare, folosirea unor metode care să acorde mai multă independență elevilor, punerea acestora în situația de a gândi și a opera cât mai variat cu cunoștințele pe care le au, de a răspunde la un nivel care să depășească ținuta pur școlărească trebuie să constituie obiectul unei preocupări speciale în această perioadă. Conlucrarea strânsă a profesorilor care predau la clasa a XI-a, conjugarea eforturilor lor pentru a realiza unitatea necesară în ceea ce privește conținutul și stilul de muncă cu viitorii candidați la examenul de maturitate vor fi numai spre folosul acestora și spre cinstea școlii în care au învățat.

V. FILIPESCU
cercetător principal la Institutul de științe pedagogice.

Sistematizarea cunoștințelor de fizică

Recapitularea temeinică a cunoștințelor de fizică din clasa a X-a este importantă din mai multe puncte de vedere. Pe de-o parte, cu ocazia înprospătării cunoștințelor legate de cimpul electric și cimpul magnetic ni se oferă un bun prilej de a dezvolta concepția științifică a elevilor despre materie și despre structura acesteia. Pe de altă parte, le putem forma o imagine clară despre curent ca formă a energiei și despre multiplele folosiri ale energiei electrice în cele mai variate domenii, scoțind în evidență rolul ei important în mecanizarea și automatizarea producției.

În lecțiile recapitulative pe care le voi ține cu elevii mei din clasa a X-a voi insista, firește, asupra cunoștințelor esențiale, prin adâncirea cărora ei vor dobîndi posibilitatea să înțeleagă principalele probleme de fizică legate de electricitate.

În timpul anului școlar elevii mei și-au însușit destul de bine cunoștințele de electrostatică și electrocinetică. De aceea acum, cu prilejul recapitulării, voi trata simultan fenomenele electrice legate de sarcinile electrice stabile și în mișcare, subliniind că în jurul sarcinilor stabile se formează un cimp electric, iar în jurul celor în mișcare un cimp magnetic. În același timp voi insista asupra naturii de vector care caracterizează atât intensitatea cimpului electric, cât și intensitatea cimpului magnetic.

Avînd în vedere că o parte însemnată a materiei din clasa a XI-a — și anume producerea oscilațiilor electromagnetice și propagarea undelor electromagnetice — se bazează pe cunoștințele legate de cimpul electric și cel magnetic, mă voi opri la noțiunile de potențial, diferență de potențial (tensiune), ca și asupra noțiunilor legate de cimpul magnetic (intensitatea cimpului, inducția magnetică, fluxul magnetic) și voi urmări înțelegerea clară a transformării energiei potențiale a unui cimp electric în energia cimpului magnetic și invers. Elevii își vor da astfel seama de faptul că atât cimpul electric cât și cimpul magnetic sint forme de manifestare a materiei — și anume forma continuă a ei.

Pornind de la faptul că în clasa a IX-a, ca și acum, în clasa a X-a, elevii au învățat și la fizică și la chimie despre structura corpusculară a materiei, le voi putea arăta că materia apare sub două forme — sub formă corpusculară (cînd în spațiul pe care îl ocupă există goli) și sub formă de cimp (cînd umple în mod continuu spațiul pe care îl ocupă). Cunoașterea acestui adevăr științific contribuie mult la înțelegerea justă a naturii materiei și a structurii ei.

O altă temă a cărei revedere mi se pare deosebit de importantă în cadrul recapitulării o constituie inducția electromagnetice. În tratarea acestei teme voi acorda multă atenție producerii curentului prin inducție și fenomenului de autoinducție, ținînd seama de însemnătatea lor în producerea industrială a curentului continuu și alternativ și în explicarea fenomenelor de defazăj în circuitul alternativ care conține diferite rezistențe.

Mă voi opri în timpul recapitulării și la larga folosire a curentului electric în cele mai diferite domenii. Mi-am propus să discut această problemă sub două aspecte: folosirea efectelor magnetice, calorice, chimice etc. și folosirea energiei electrice (a curentului electric continuu și alternativ). Discutarea primului aspect va scoate în evidență rolul efectelor magnetice și calorice în automatizarea proceselor de producție desfășurate în flux, iar discutarea celui de al doilea aspect este menită să consolideze cunoștințele privitoare la generatoarele de curent continuu și de curent alternativ mono și trifazat, să scoată în evidență avantajele curentului trifazat față de cel monofazat.

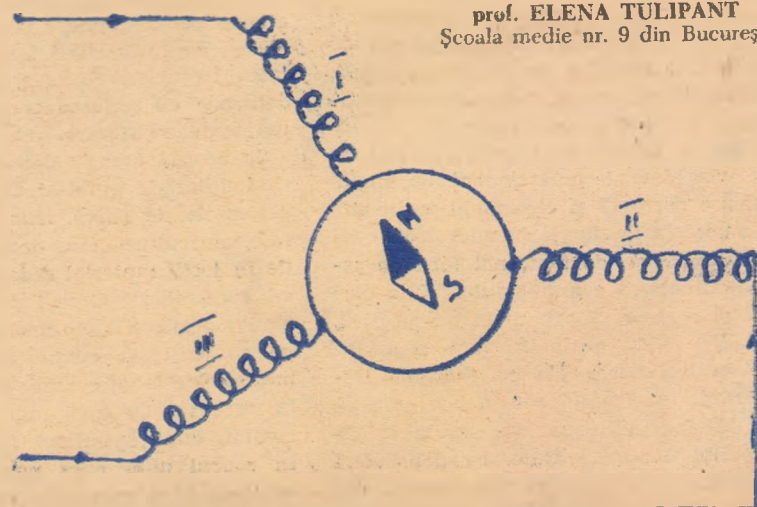
Voi trece apoi la tratarea reversibilității generatoarelor, adică la cunoștințele legate de motoarele electrice de curent continuu și de curent alternativ mono și trifazat. Voi discuta aceste probleme bazîndu-mă în special pe cunoștințele practice obținute de elevi cu prilejul efectuării experiențelor și al vizitelor în fabrici și uzine, fără a neglija explicarea teoretică a principilor de funcționare ale generatoarelor și motoarelor.

În legătură cu aspectul energetic al curentului electric mă voi opri și la problemele care privesc transportul acestuia, la transformatori și la principiul lor de funcționare.

Experiența anilor trecuți mi-a arătat că elevii se pregătesc în mod temeinic dacă sint informați în prealabil asupra problemelor esențiale ce vor fi recapitulate. De aceea obișnuiesc să le indic chiar înaintea începerii perioadei de recapitulare care vor fi temele ce vor fi revăzute în lecțiile recapitulative. Bineînțeles că în timpul recapitulării anunț la fiecare sfîrșit de oră planul orei viitoare. Atrag de asemenea atenția elevilor asupra necesității de a se pregăti pentru rezolvarea unor probleme complexe de fizică, menite să-i ajute în imbinarea cunoștințelor teoretice cu cele practice.

Cu ocazia orelor recapitulative folosesc larg metoda verificării frontale, pentru a mobiliza cât mai mulți elevi la o participare activă în desfășurarea lecțiilor.

prof. ELENA TULIPANT
Școala medie nr. 9 din București

Un raport judicios

Acum, la sfârșitul anului școlar, cadrele didactice au de îndeplinit sarcini mai numeroase decât în perioadele anterioare ale muncii lor, au de rezolvat o serie de probleme mai complexe.

Nu de mult mi s-a cerut părerea despre legătura dintre recapitulare și notare. La rîndul meu, am întrebat cadrele didactice ale unei școli medii din orașul Cluj dacă obișnuiesc să noteze răspunsurile date de elevi la orele de recapitulare finală. Din 31 de profesori întrebați au răspuns afirmativ 22. Deci, balanța înclină spre cei care obișnuiesc să dea note. Argumentele acestora pot fi clasificate astfel: unii notează răspunsurile elevilor la orele recapitulative pentru a-i stimula la o activitate mai susținută și mai eficientă; alții vor să ia în considerare, la încheierea mediei pe trimestrul III, cunoștințele generale; mulți susțin că perioada de recapitulare este pentru elevi un bun prilej de a-și corecta unele note mai slabe obținute în timpul anului și, în sfârșit, alții consideră necesară notarea pentru a scoate la iveală, în ultimul moment, cauzurile de cunoștințe multilaterale sau de ignoranță ascunsă care le-au rămas eventual necunoscute în timpul anului. La rîndul lor, cei 9 profesori care au declarat că nu dau note în timpul orelor de recapitulare finală consideră că scopul acestor ore nu este notarea, ci sistematizarea și consolidarea cunoștințelor predate.

Cine are dreptate — cei care dau note la recapitularea finală sau cei care nu dau? Ce concluzii putem trage din răspunsurile lor?

În mod just s-a subliniat, în răspunsurile primite de noi, că la sfârșitul anului școlar atât consolidarea cunoștințelor cât și verificarea lor capătă o importanță mai mare decât în timpul lecțiilor obișnuite. Se pare însă că nu toți profesorii își dau seama de strînsa legătură dintre aceste două aspecte ale muncii școlare și, de aceea, le privește oarecum mecanic: unii sînt adeptii superstiției pedagogice conform căreia la sfârșitul anului fiecare răspuns oral sau fiecare lucrare scrisă a elevului trebuie să fie neapărat notată, pe cînd alții exclud cu totul, în mod rigid, posibilitatea notării.

Cerința de a consolida și sistematiza, la sfârșitul anului școlar, cunoștințele predate în tot decursul lui este determinată de necesitatea ca elevii să rețină în memorie toate aceste cunoștințe în mod organizat, înțelegînd legăturile și interdependența dintre ele. Numai o dată cu parcurgerea sistematică a întregii materii în ceea ce are ea esențial devine conștient elevul de acel imens schelet de susținere pe care se

construiește întregul material studiat, cu toate secțiunile sale.

Se pune însă, la sfârșitul anului școlar, și sarcina de a verifica cunoștințele elevilor, întrucît nu avem la îndemînă alte forme de control — de pildă colocvii sau examene. Nici nu avem de altfel nevoie de asemenea forme, dacă organizăm rațional lecțiile recapitulative finale.

Cum putem organiza o astfel de verificare? După părerea noastră, la clasele mici este bine să alcătuim un sistem de lecții recapitulative în care consolidarea și verificarea cunoștințelor se realizează în momente separate ale aceluiași ore sau în tipuri de

ultima lecție s-o consacram pe de-a întregul verificării cunoștințelor. După cum se vede, în cadrul unei asemenea organizări a recapitulării sarcina consolidării și sistematizării cunoștințelor se realizează integral într-o lecție și parțial în alte trei lecții. La rîndul ei verificarea cunoștințelor are de asemenea loc parțial în trei lecții și integral într-o lecție. Credem că sistemul acesta este indicat la clasele mai mici, întrucît la aceste clase materia repartizată pentru a fi recapitulată într-o oră nu este atât de mare încît să nu ne rămînă și puțin timp pentru verificare.

În clasele mai mari situația se schimbă, căci aici va trebui să parcurgem într-o oră mai multă materie. Nu vom putea organiza deci lecții de tip combinat, ci numai tipuri speciale de lecție. De exemplu, pentru recapitularea cunoștințelor de istorie a literaturii putem rezerva 11 ore. În primele trei ne vom ocupa numai de consolidare, ora a patra o putem consacra pe de-a întregul verificării, în următoarele trei ore ne vom ocupa, de asemenea, de consolidare, pentru ca cea de a opta oră să fie din nou rezervată verificării. În sfârșit, în orele a noua și a zecea vom consolida și sistematiza cunoștințele din ultimele două teme pe care ni le-am propus în plan, iar în ora a 11-a ne vom ocupa de verificarea modului cum au fost însușite ele de elevi. Dacă dispunem de mai puține ore recapitulative — de pildă de trei ore — atunci organizăm o singură oră specială de verificare; dacă dispunem de mai multe, atunci putem organiza două sau trei.

Spuneam mai sus că în acea parte a lecției recapitulative care este destinată consolidării și sistematizării cunoștințelor nu avem dreptul să cerem elevilor răspunsuri care să fie notate. Aceasta nu înseamnă însă că nu putem aprecia în nici un caz prin note contribuția elevilor la desfășurarea lecției. Dimpotrivă, putem da note mari pentru justa rezolvare a unor probleme, pentru executarea în bune condiții a lucrărilor de laborator, pentru formularea unui punct de vedere nou sau pentru participarea substanțială la discutarea unei teme. Asemenea note stimulează întreaga clasă la o muncă mai intensă.

Asigurînd în lecțiile de recapitulare finală un raport just între consolidarea și sistematizarea cunoștințelor pe de o parte și verificarea lor pe de altă parte, vom da elevilor posibilitatea să-și lărgească și să-și adîncească mai mult cunoștințele, întrucît vor reveni în două rînduri asupra lor.

conf. dr. AL. DEBRECZY
Cluj

CONSOLIDARE NOTARE

lecții diferite. În acea parte a lecției pe care am destinat-o consolidării și sistematizării cunoștințelor vom discuta cu elevii tema planificată, atrăgînd la această discuție întreaga clasă. Apoi vom trage concluzii și vom face generalizări (pe care nu le-am făcut în timpul anului). Așadar, îi vom pregăti pe elevi în vederea studiului individual asupra temei respective acasă. În asemenea cazuri nu avem dreptul să le cerem răspunsuri care să fie apreciate cu note. Este necesar ca notele să fie date în partea lecției destinată în mod special examinării elevilor, examinarea pentru care ei s-au pregătit dinainte și la care avem tot dreptul să le cerem cunoașterea precisă a materiei parcurse.

Să vedem cum se realizează toate acestea în practică. Să luăm, de exemplu, orele de recapitulare la lectura literară în clasa a VII-a, unde putem organiza un sistem de cinci lecții recapitulative. La prima lecție, a cărei temă ar putea fi, de pildă, „Poezia populară” ne vom putea ocupa numai de consolidarea cunoștințelor. În ora a doua, care ar putea avea tema „Critica societății burghezo-moșierești în opera scriitorilor noștri”, putem organiza o lecție de verificare a cunoștințelor din tema recapitulată anterior și de consolidare și sistematizare a cunoștințelor din tema la zi. Vom proceda la fel în cea de a treia și cea de a patra lecție (cu temele „Problemele construcției socialismului oglindite în literatura noastră” și respectiv „Scriitorii noștri despre lupta pentru pace”), pentru ca

În scopul desfășurării cu succes a lecțiilor de recapitulare, secția de învățămînt a raionului Tr. Măgurele a organizat un rodnic schimb de experiență între directorii școlilor din raion. Cu acest prilej a fost prezentat referatul „Cum trebuie organizate și îndrumate lecțiile de recapitulare finală la disciplinele care se predau în școala de 8 ani” și s-au efectuat asistențe la 6 lecții recapitulative.

prof. C. D. CIRJAN
T. Măgurele

Ținînd seama de faptul că recapitularea finală trebuie să dea elevilor o perspectivă de ansamblu asupra ma-

teriei parcurse, am ales pentru lecțiile recapitulative de gramatică pe care le țin cu elevii mei din clasa a IV-a, teme care să le înlesnească înțelegerea legăturii dintre cunoștințele studiate în timpul anului. Astfel de teme sînt, de exemplu, „Genul și numărul părților de vorbire”, „Persoana, numărul și timpul verbului”, „Persoana și numărul pronumelui, legătura dintre ele”, „Părțile de propoziție”, „Felurile propoziției”, „Frază” etc., care grupează materialul din programă în altă sistematizare decât la repetările curente și periodice.

În orele afectate pentru recapitularea finală organizem

cu elevii și analize gramaticale complete. Textele pentru analiză sînt în așa fel alese încît să includă și semne de punctuație cit mai variate.

SANDU I. ȘTEFAN
învățător
Săveni, regiunea
Suceava

Comisiile metodice de la Școala de 8 ani din comuna Tecuci, raionul Roșiorii de Vede, au organizat de curînd o interesantă dezbateră în legătură cu problemele desfășurării lecțiilor de recapitulare finală.

Hotărârile luate cu acest prilej au fost concretizate în planurile de recapitulare pe clase și obiecte, planuri care țin seama de particularită-

țile de vîrstă ale elevilor fiecărei clase. Astfel, caracterul temelor recapitulative la clasele I-IV este mai puțin abstract, dat fiind caracterul concret al gândirii elevilor din aceste clase.

Preocuparea serioasă pentru problemele recapitulării și atmosfere de încredere în forțele elevilor, care îi mobilizează la un studiu serios și aprofundat, constituie o garanție că la Școala de 8 ani din comuna Tecuci vor fi îndeplinite în condiții bune sarcinile legate de încheierea cu succes a anului școlar.

prof. I. POPESCU
responsabilul comisiei metodice

Elevi la practică la Stațiunea experimentală hortivitică din Miniș

Accentul principal pe latura practică

Recapitularea finală a cunoștințelor de agricultură în perioada de sfârșit de o serie de probleme specifice, în funcție mai ales de caracterul practic al acestui obiect de studiu. Este important ca lecțiile menite să consolideze cunoștințele de agricultură predate de-a lungul întregului an școlar să-i ajute pe elevi să includă aceste cunoștințe într-un sistem încheiat, privit în strînsă legătură cu cele mai înaintate metode agrotehnice, cu accent pe mecanizarea agriculturii, pe chimizarea ei (aplicarea îngrășămintelor, ierbicidelor, insectofungicidelor), pe irigația culturilor, pe folosirea soiurilor de înaltă productivitate etc.

În cadrul lecțiilor recapitulative, indiferent de clasa la care se desfășoară, trebuie asigurată aprofundarea cunoștințelor teoretice prin aplicarea lor directă în practică, astfel încît elevii să dobindească o imagine unitară a procesului de producție agricolă. La lecțiile desfășurate pe ogoarele G.A.C. elevii vor putea efectua, alături de colectivități, numeroase lucrări interesante. În același timp, munca pe teren va da elevilor posibilitatea să colecționeze material pentru lecțiile din anul viitor, să-l sistematizeze conform unei teme științifice.

Pentru exemplificare, indicăm cîteva teme de lecții recapitulative pe clase. Bunăoară, în clasa a V-a, pentru recapitularea cunoștințelor despre sol și fertilitatea lui, se poate organiza în gospodăria colectivă o lecție în care să se stabilească cu elevii tipul de sol, să se aprecieze însușirile lui și să se arate sarcinile trasate de partid și de stat cu privire la sporirea fertilității solului. Este bine ca în cadrul acestei lecții elevii să facă observații asupra lucrărilor menite să sporească fertilitatea solului (aplicarea îngrășămintelor și irigația) și să se organizeze demonstrații privitoare la modul de folosire a îngrășămintelor și la studiul rețelei de canale de irigație din cîmp. Se va discuta în continuare despre necesitatea de a se practica culturile succesive și intercalate în condițiile unei agriculturi intensive, elevii fiind solicitați să identifice aceste culturi. În partea finală a lecției elevii pot fi antrenați în efectuarea unei lucrări legate de sporirea fertilității solului (administrarea îngrășămintelor organice sub formă de mranită, de exemplu) sau de practica culturilor succesive (de exemplu, recolta culturii I sau primele lucrări pentru cultura a II-a, cum ar fi plantatul).

În clasa a VI-a se poate desfășura o lecție recapitulativă privitoare la metodele de sporire a producției legumicole sau pomicole. În desfășurarea acestei lecții este necesar să se insiste asupra căilor de sporire a producției

legumicole sau pomicole prin extinderea suprafețelor cultivate, conform directivelor celui de al treilea Congres al P.M.R. (extinderea culturii pomilor acolo unde nu pot fi cultivate alte plante, extinderea cultivării legumelor în jurul orașelor și centrelor muncitorești, schimbarea raportului dintre specii în favoarea speciilor mai valoroase etc.), ca și prin aplicarea metodelor agrotehnice avansate. Dacă, din cauza timpului nefavorabil, lecția se desfășoară în clasă, fiecare metodă va fi ilustrată cu materiale demonstrative.

Pentru elevii clasei a VII-a se poate organiza o lecție recapitulativă de zootehnie cu titlul „Importanța sectorului zootehnic în întărirea economico-organizatorică a gospodăriei din localitate”. În cadrul ei se va pune accentul pe aplicarea directivelor de partid și de stat cu privire la dezvoltarea sectorului zootehnic al gospodăriei, pe dinamica creșterii sectorului zootehnic în ultimii ani și perspectivele de viitor în acest domeniu. Este bine ca lecția să se oprească asupra speciilor și raselor ce sînt crescute în gospodărie, asupra condițiilor de adăpostire și hrănire a acestora, asupra valorificării produselor zootehnice, asupra bazei furajere a gospodăriei, asupra relației zootehnice cu celelalte ramuri de producție agricolă din gospodărie.

În felul acesta elevii își vor forma reprezentări de ansamblu legate de disciplinele agricole studiate în timpul anului școlar, îmbinînd cunoștințele teoretice și practice într-un tot unitar.

conf. univ. CONSTANTIN MATEI
și
ing. PAUL DABIJA

RECAPITULARE

Forme eficiente de pregătire profesională

Aproximativ 40 000 de elevi se pregătesc în acest an în școlile profesionale, tehnice și tehnice de maștri din sectorul industriei construcțiilor de mașini, pentru a deveni specialiști în această ramură-cheie a economiei noastre socialiste. Etapa recapitulării finale și a examenelor de sfârșit de an constituie faza de încheiere într-un tot unitar a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor acumulate de ei, de verificare a pregătirii lor pentru munca în producție.

Se știe că nivelul pregătirii profesionale a cadrelor de muncitori și tehnicieni are o deosebită influență asupra rezultatelor economice ale întreprinderilor, în special asupra productivității muncii și a calității producției. Tocmai de aceea profesorii și maștrii care lucrează în școlile Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini acordă o atenție deosebită bunei pregătiri a ucenicilor și elevilor. O parte însemnată a muncii pe care o desfășoară ei în această direcție o constituie acum, în preajma încheierii anului școlar, organizarea recapitulării în vederea examenelor.

Căutând să asigure succesul lecțiilor recapitulative, cadrele didactice le-au organizat în mod diferențiat, în raport cu tipul școlii. O grijă deosebită se acordă pregătirii elevilor din ultimul an de studii.

Un fapt îmbucurător, constatat în toate unitățile școlare, este acela că majoritatea elevilor și-au însușit principalele cunoștințe prevăzute în programe, ca rezultat al activității rodnice depuse de cadrele didactice și de activul U.T.M., îndrumate îndeaproape de organizațiile de partid.

Conducerile școlilor au fost orientate ca, în această perioadă, să acorde principală atenție sistematizării celor studiate în cursul anului, corelării disciplinelor și lichidării rămășițelor în urmă la învățatură, fără a scădea, bineînțeles, exigența față de volumul și calitatea cunoștințelor prevăzute în programe. În acest scop s-au prevăzut acțiuni pentru sprijinirea profesorilor-ingineri, care nu au experiență didactică, așa încât și ei să poată organiza în

condiții bune lecțiile de recapitulare. În ajutorul lor au loc schimburi de experiență, în cadrul cărora profesorii cu activitate mai îndelungată își împărtășesc metodele de muncă, prezintă planuri de lecții recapitulative și fac demonstrații privind procedeele folosite la aceste lecții.

Probleme deosebite ridică activitatea desfășurată în această perioadă în școlile de maștri și în școlile tehnice de personal tehnic, unde trebuie să se pună un accent deosebit pe întocmirea diferențiată a lucrărilor și proiectelor de diplomă, în funcție de sarcinile de producție pe care le vor primi viitorii absolvenți ai acestor școli, care sînt pregătiți pentru conducerea unor sectoare de producție.

Conducerile școlilor tehnice de maștri au primit indicații să asigure ca ponderea principală a lucrărilor de diplomă să fie acordată analizei tehnico-economice a aspectelor legate de organizarea producției, pe baza căreia se stabilește tehnologia de fabricație și măsurile pe care trebuie să le adopte maistrul care conduce activitatea respectivă. În școlile tehnice de personal tehnic cu durata de 3 ani, proiectele de diplomă ale viitorilor absolvenți se vor ocupa îndeosebi de problemele tehnologice, de normarea muncii și de controlul calitativ, precum și de analiza tehnico-economică a diferitelor variante ale procesului tehnologic. În școlile profesionale și tehnice de muncitori, unde crește în prezent numărul orelor de practică în producție, ca și la școlile tehnice, unde la unele specialități se desfășoară în această perioadă practica continuă, cadrele didactice se străduiesc să valorifice cât mai larg experiența câștigată în ultimii ani și sugestiile primite de la specialiștii din producție, astfel încât să asigure folosirea cât mai deplină în producție a cunoștințelor teoretice însușite de elevi. S-au luat măsuri ca elevii ultimului an al școlilor profesionale să lucreze independent sau în echipe, chiar pe locul de muncă unde vor fi repartizați după absolvire, pentru a fi cât mai larg familiarizați cu condițiile de muncă pe care le vor

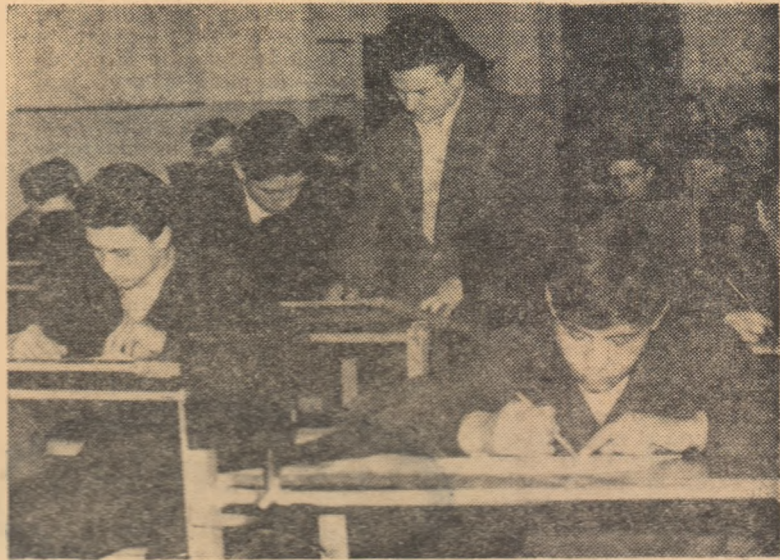
avea în viitor și să poată da un randament maxim.

Pentru ca elevii să se poată pregăti cu seriozitate pentru examen și pentru lucrările de diplomă, bibliotecile școlare au fost aprovizionate cu toate materialele necesare și s-au amenajat săli speciale de studiu unde se află în permanență cadre didactice, care dau pe loc, în mod operativ, consultații elevilor care au unele nelămuriri.

Pentru valorificarea mai largă a posibilității elevilor din școlile profesionale de a-și însuși temeinic profesia aleasă și pentru a le dezvolta dragostea față de aceasta, este în pîmîn desfășurarea cea de a VII-a ediție anuală a concursului pe meserii. Acest concurs s-a dovedit deosebit de eficient în școlile din sectorul construcțiilor de mașini și a contribuit la ridicarea nivelului de pregătire practică a absolvenților, stimulînd adevărate întreceri între elevii aceleiași școli și între școli. Pregătirea desfășurării concursului se îmbină strîns cu activitatea generală a școlilor, mobilizînd pe elevi la o pregătire temeinică, ca să se poată prezenta la un nivel ridicat în concurs. La buna lor pregătire în această direcție contribuie și activitatea cercurilor tehnice, al căror principal obiectiv este în prezent finisarea materialelor didactice create în cadrul lor. Cele mai izbutite dintre acestea vor fi selecționate pentru expozițiile de sfârșit de an ale școlilor și pentru expoziția ce se organizează anual în Capitală.

Avem convingerea că în anul celei de a XX-a aniversări a eliberării colectivele didactice din școlile profesionale și tehnice, sub îndrumarea organizațiilor de partid și cu sprijinul organelor de îndrumare și control, vor reuși să obțină rezultate valoroase pe linia pregătirii temeinice a viitorilor absolvenți, a formării unor cadre muncitorești și tehnice stăpîne pe tehnica nouă, în stare să contribuie din plin la desăvîșirea construirii socialismului în țara noastră.

ing. CLAUDIU BEIU
director adjunct în Ministerul
Industriei Construcțiilor
de Mașini

La o oră de desen tehnic la Școala profesională de ucenici de pe lângă Uzinele de motoare electrice din Capitală

CENTENAR

Tradițiile mineritului în regiunea Maramureș se pierd în negura veacurilor. Judecînd după dovezile arheologice, se pare că primele exploatare miniere au fost efectuate aici încă de pe vremea dacilor.

Intensificarea exploatarei bogățiilor subsolului la începutul veacului al XIX-lea a determinat crearea în aceste locuri a primei școli pentru formarea minerilor. Astfel a luat ființă la Baia Mare, în anul 1864, prima școală de mineri din țara noastră.

În arhiva școlii, ca și în micul muzeu al acesteia se păstrează interesante mărturii cu privire la ucenicia minerilor în anii regimului burghezo-moșieresc, se pot vedea utilajele rudimentare cu care se extrăgea în acea perioadă minereul și sînt înfățișate condițiile de cruntă exploatare la care erau supuși în acea vreme, alături de toți minerii, tinerii care urmau cursurile școlii de ucenici din Baia Mare. În același timp, arhiva școlii păstrează la loc de cinste prețioase mărturii ale luptelor revoluționare la care au participat în trecut, sub conducerea partidului, foștii elevi ai școlii.

Astăzi, continuatorii tradițiilor întemeiate de ucenicii primei școli

de mineri din țara noastră sînt cel circa 1300 de elevi ai puternicului grup școlar minier din Baia Mare, care cuprinde o școală profesională, o școală tehnică de personal tehnic și o școală tehnică de maștri. Alături de săliile de clasă, organizate în mare măsură sub forma unor cabinete școlare pentru disciplinele de specialitate, școlile din cadrul grupului dispun de laboratoare moderne și de ateliere de practică dotate cu utilaje complexe. Practica elevilor se desfășoară în cele mai moderne secții ale întreprinderilor cu profil minier, ca și în cadrul echipelor de geologi pornite să descopere noi și noi bogății ale adîncurilor.

Absolvenții grupului școlar minier din Baia Mare se bucură pretutindeni, în locurile unde au fost repartizați în producție, de o deosebită apreciere, consecință a bunei pregătiri primite din partea celor 87 de cadre didactice ale școlii, în majoritate ingineri și geologi cu înaltă calificare.

Îmbunătățindu-și necentenit munca, grupul școlar minier din Baia Mare se numără în rîndul școlilor profesionale și tehnice, fruntașe din țara noastră.

A. M.

Festivalul tinerilor tipografi

De curînd la Grupul școlar poligrafic „Dimitrie Marinescu” din București s-a desfășurat cea de a VI-a ediție a festivalului tineretului din această școală — acțiune cu un puternic caracter educativ, la care au participat peste 600 de elevi.

Ideea organizării festivalului s-a născut cu ani în urmă, cu ocazia unei serbări culturale-artistice dată de elevii școlii, care a scos în evidență existența unor reale talente. Aceasta a determinat luarea hotărîrii de a se organiza în fiecare an un festival al tineretului, festival devenit în prezent o tradiție care îmbogățește viața colectivului școlii, contribuie la dezvoltarea cunoștințelor profesionale și de cultură generală ale viitorilor tipografi.

În acest an, festivalul a fost consacrat celei de a XX-a aniversări a eliberării patriei noastre de sub jugul fascist. Cu prilejul deschiderii festivalului, care a avut loc la Casa de cultură a raionului 1 Mai, tov. Ilie Diaconescu, secretar al Comitetului P.M.R. din raionul 1 Mai, a vorbit elevilor despre condițiile în care munceau ucenicii în timpul regimului burghezo-moșieresc și despre dezvoltarea învățămîntului profesional și tehnic în cei 20 de ani care au trecut de la eliberarea patriei. Elevii au prezentat apoi un frumos program artistic.

Ziua a doua a festivalului a fost rezervată manifestațiilor sportive. Au avut loc cu acest prilej întreceri de volei, gimnastică artistică și acrobatică, demonstrații ale unor sportivi fruntași etc. Activitățile din ziua a treia s-au desfășurat pe tema „Poetii cin-

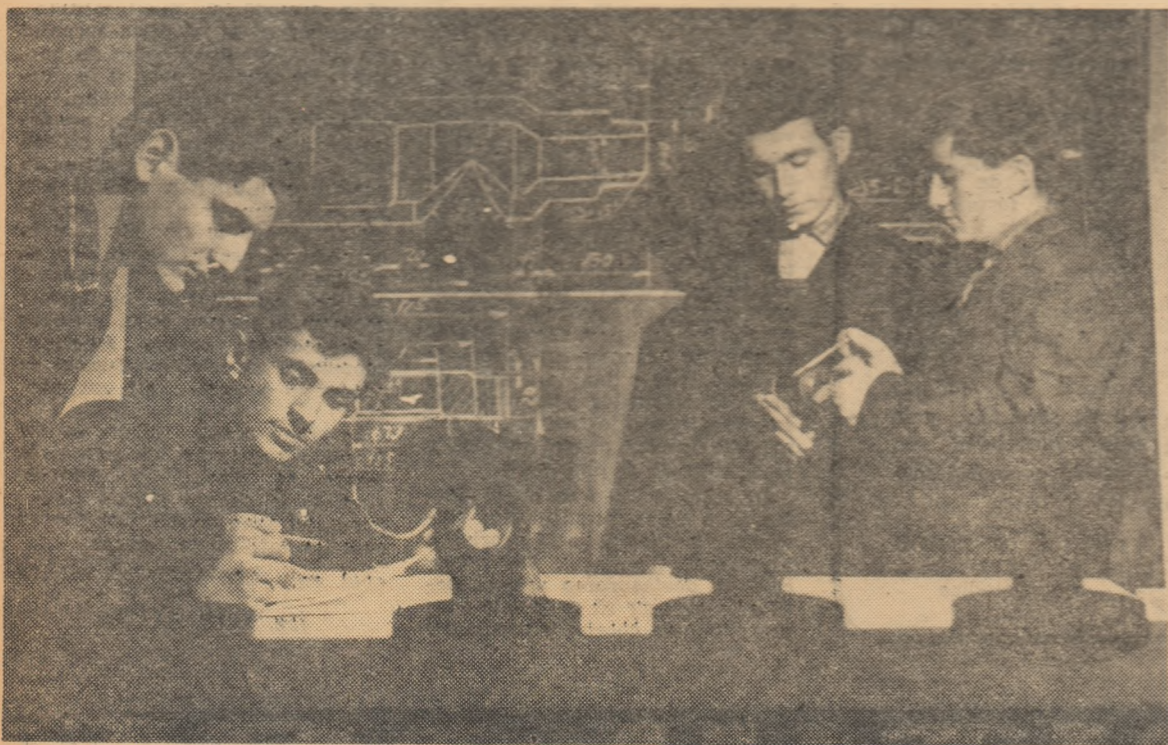
tă patria socialistă”. În mijlocul elevilor au poposit poeți și actori, care au recitat versuri închinare partidului și patriei. „București, ieri și azi”, a fost tema zilei următoare, cu care prilej, după ce elevii au vizitat Muzeul de istorie a orașului București, ei au făcut o excursie în jurul Capitalei. În cea de a cincea zi închinată tehnicii poligrafice, tov. Constantin Ciurea, directorul general al Trustului de industrie poligrafică, le-a vorbit elevilor despre perspectivele de dezvoltare a acestei industrii. De asemenea, elevii au vizionat filmul documentar „Noutăți în poligrafie”, realizat de cinefili clubului de pe lângă Combinatul poligrafic „Casa Scintei” și au participat la un simpozion pe tema „Istoria scrisului și poligrafiei”.

Cel de al VI-lea festival al tineretului de la Grupul școlar „Dimitrie Marinescu” s-a încheiat cu „Ziua prieteniei”. În această zi elevii școlii s-au înfîlțit cu absolvenții din anii trecuți, dintre care mulți sînt fruntași în producție, maștri, tehnicieni sau ingineri.

La organizarea și desfășurarea festivalului, a cărui pregătire a avut loc pe tot parcursul anului școlar, o contribuție de seamă au adus-o profesorii și maștrii instructori Maria Zalea, A. Hascal, V. Budescu, N. Bejan, A. Comanici și alții.

Întrîncînd forme originale, legate strîns de viața școlii, festivalul a constituit și în acest an un minunat prilej pentru elevii de a-și îmbogăți cunoștințele de specialitate și de cultură generală și de a-și lărgi orizontul.

GH. D. MATEIANU

În cabinetul tehnic al Școlii profesionale de ucenici „Grivița Roșie” din Capitală

Ce profesie își vor alege elevii

Pregătirea și îndrumarea elevilor în vederea alegerii unei profesii este o problemă de permanentă actualitate, pe care o impune realitatea însăși. Cu toții știm de acord că această problemă nu poate fi rezolvată doar printr-o „campanie” la sfârșit de an școlar. De aceea, profesorii școlii noastre (Școala medie „Unirea” din Brașov) se preocupă pe tot parcursul anului de învățământ de orientarea profesională a tuturor elevilor, ținând seama, bineînțeles, de specificul vârstei lor. Iată câteva fapte concludente pe această linie.

Făcând la începutul anului școlar o anchetă în rândurile elevilor din clasa a X-a F, am constatat că ei cunosc un număr prea restrâns de profesii. Situația ne-a părut îngrijorătoare, cu atât mai mult cu cât în clasa a X-a, cînd elevii trebuie să se decidă pentru secția umanistă sau cea reală, ei trebuie să cunoască toate posibilitățile pe care le au, pentru a nu fi îngrădiți în alegere. De aceea, prin vizite în producție, lecturi, filme etc., am căutat să facem cunoscute elevilor cât mai multe și mai variate profesii din toate domeniile.

În același timp, din discuțiile pe care le-am avut cu elevii și cu părinții lor, ne-am dat seama că unii din ei nu erau lămurii în privința faptului că profesiunile se găsesc într-o continuă înnoire, că pe măsură ce se crează noi ramuri ale producției apar noi profesii, că progresul rapid al științei și tehnicii, perfecționarea unor mașini și utilaje

fac ca profesiunile să-și schimbe mereu fața. Am arătat toate acestea elevilor și părinților, subliniind că și profesiunile existente își schimbă în prezent conținutul, că introducerea unor instrumente noi, folosirea unor metode avansate, creșterea complexității muncii sau mărirea exigențelor față de calitatea produselor respective aduc modificări în natura acestor profesii, determină creșterea conținutului intelectual al muncii, sporirea coeficientului ei de automatizare și mecanizare.

Pornind de la această situație, am analizat, împreună cu familia, interesul elevilor pentru anumite ramuri profesionale, ne-am ocupat de stimularea inclinațiilor și aptitudinilor lor, orientându-i spre acele profesii care prezintă o perspectivă de viitor și care răspund principalelor cerințe ale societății noastre în etapa desăvârșirii construirii socialismului.

Discuțiile cu elevii și cu părinții lor ne-au făcut conștienți și de faptul că la unii din ei mai persistă mentalitatea burgheză potrivit căreia numai unele profesii sunt considerate „bune”, pentru că se exercită la oraș sau sînt mai bine plătite. I-am lămurit, în unele cazuri prin discuții purtate de la om la om, în altele prin discuții colective, că o asemenea apreciere este incompatibilă cu o concepție sănătoasă despre muncă, le-am explicat că valoarea fiecărei profesii depinde de utilitatea ei socială, de contribuția pe care o aduce la progresul social. Înainte de a combate prejudecata unor părinți și a copiilor lor că unele profesii sînt „superioare” și altele „inferioare”, că unele sînt „bune” și altele „rele” n-am putut îndruma judicios pregătirea elevilor spre anumite ramuri ale producției.

În pregătirea elevilor noștri pentru alegerea viitoarei profesii un loc de seamă l-a ocupat orientarea justă a intereselor lor. Se știe, că, în general, aceste interese se diferențiază destul de mult: unele au o stabilitate relativă, altele devin treptat axa în jurul căreia se organizează toate preocupările pe care le au. Prezența unor interese stabile și orientate într-o anumită direcție pregătește terenul pentru dezvoltarea ulterioară a inclinațiilor și aptitudinilor în domeniile respective. Interesul pe care-l manifestă tînarul, de exemplu, pentru studiul anumitor discipline, pentru unele cercuri la care participă, precum și anumite interese speciale, trădează înclinații care pot constitui cu succes punctul de plecare pentru alegerea profesiei. Căutînd să cunoaștem cât mai bine aceste interese, am putut combate tendința spre alegerea întîmplătoare a profesiei.

În referatele susținute la ședințele consiliilor pedagogice, cu prilejul unor consfătuiri, ca și în articolele apărute în publicațiile noastre de specialitate s-a accentuat adeseori faptul că munca de îndrumare profesională este o muncă de durată, complexă și de mare răspundere. Mai puțin s-a insistat însă asupra faptului că activitatea întreprinsă de școală în vederea orientării profesionale trebuie să aibă un caracter de sistem, să fie eșalonată în timp, îndeplinirea fiecărei sarcini la un anumit moment fiind în funcție de particularitățile de vîrstă și individuale ale elevilor. Experiența personală ne-a arătat că sistemul de măsuri luate în vederea orientării profesionale ar putea fi repartizat pe perioade de vîrstă după cum urmează: în clasele I—IV — educarea atitudinii juste față de muncă și stimularea inclinațiilor și aptitudinilor individuale. În clasele V—VII trebuie desfășurată o acțiune pe care am numi-o de preorientare profesională, adică de orientare prealabilă spre grupe de profesii, menită să dea elevilor o privire de ansamblu asupra ramurilor profesionale, să le prezinte caracteristicile lor generale și să sublinieze locul lor în ansamblul vieții economice și sociale. În clasa a VIII-a această acțiune trebuie adîncită și precizată, întrucît mulți dintre absolvenții acestei clase se vor îndrepta spre învățămîntul profesional. O activitate asemănătoare se va desfășura în clasele IX—XII. În clasa a XI-a cel mai tîrziu este indicată alegerea propriu-zisă a profesiei de către elevii școlii medii, ca rezultat al diferențierii, specializării și stabilizării intelului profesional.

Fără îndoială, alegerea justă a profesiei este determinată și de respectarea unor particularități ale tînarului cum sînt particularitățile atenției, gîndirii, trăsăturilor de caracter și voinței, temperament. Toate acestea trebuie să ocupe un loc important în alegerea drumului în viață, deoarece ele pot compensa uneori absența unor aptitudini deosebite, iar altele pot stimula dezvoltarea acelor aptitudini care nu s-au manifestat încă.

Experiența didactică ne-a arătat că o colaborare rodnică a familiei cu profesorul diriginte trebuie să se încheie cu o recomandare unică făcută elevului cu privire la viitoarea sa profesiune.

prof. dr. J. SZIKSZAY
Brașov

Expoziție de grafică

Pentru a doua oară, profesoara Constanța Manolescu prezintă la Clubul sindicatelor din învățămînt din Capitală o expoziție de acuarelă ce înfățișează interesante peisaje din țară și străinătate, portrete și flori. Pasionată pentru acuarelă, pictorița și-a însușit o tehnică avansată, reușind ca, prin trăsături largi, variat nuanțate să surprindă esențialul din subiectul propus. Demne de remarcă în acest sens sînt peisajele „Vedere din Predeal”, „Înserare pe Dunăre la Tulcea”, „Tulcea nouă”, „Primăria din Eisenach” etc. Echilibrul cromatic este urmărit cu atenție în toate lucrările, iar acordurile sînt fericit alese, remarcîndu-se în mod deosebit transparența și acuratețea culorii.

Cu deosebită sensibilitate sînt tratate portretele de copii, pentru care profesoara Constanța Mano-

lescu manifestă mult interes, apropiindu-se de cei mici cu dragoste firească de educator. „Primul din clasă”, „Cartea cu povești” și „Flori de primăvară” sînt doar cîteva exemple din lucrările de acest gen prezentate în actuala expoziție.

Expoziția de la club cuprinde și cîteva interesante lucrări ale profesorului Marin Mihai — desene, gravuri și acuarele, în care figura umană deține primul loc. Reducînd totul la esențial, artistul construiește cu linii sigure ceea ce își propune, impresionînd prin laconismul limbajului său. Se remarcă îndeosebi, printre lucrările sale, „Portret de tractorist”, „Colectivitățile”, „În fața cuprului”. „Portret de copil”.

prof. ALEXANDRU DRĂGOI

La cercul de radio de la Palatul pionierilor din București

Extrase din scrisori

● Harta este unul din materialele didactice cel mai frecvent folosite. Avînd în vedere uzura relativ rapidă a materialului din care se confecționează în prezent hărțile, propun să se experimenteze realizarea lor din material plastic. Acest material ar putea fi utilizat de altfel cu real succes și la confecționarea tablourilor școlare. În școala noastră am experimentat înlocuirea obișnuitelor table de lemn care se înbibă cu cretă și se curăță greu cu o foaie neagră de polivinil. Pe această tablă se scrie ușor și creta poate fi ștersă fără să lase urme albicioase.

prof. MARIA ZAHARIA
Școala medie nr. 3, Tirgovîște

● Pentru ca asistențele să nu fie privite, așa cum se mai întîmplă în unele școli, doar ca un scop în sine, pentru ca ele să contribuie mai larg la îmbunătățirea procesului predării, sînt necesare ca inspectorii care controlează munca directorilor să nu ia în considerație doar numărul lecțiilor la care au asistat aceștia, ci să verifice de fiecare dată cu exigență, pornind de la

însemnările din caietul directorului, calitatea acestora, să aprecieze observațiile efectuate, îndrumările date de directori după asistențele făcute la lecții.

prof. PAUL PETROVAN
Com. Recaș, Timișoara

● În prezent mai sînt încă școli în care problema întîrzierii elevilor la ore nu este privită cu suficientă exigență. Elevii întîrziți sînt lăsați să intre la ore, considerîndu-se că altfel pregătirea lor ar suferi din cauza faptului că n-au asistat la predare. Însă intrarea lor în oră după ce s-a sunat duce la perturbarea lecțiilor și are consecințe negative nu numai asupra propriei lor pregătiri, ci și a tuturor elevilor clasei. De aceea consider că orice întîrziere a elevilor la oră, oricît de mică, trebuie să ducă la interzicerea de a asista la lecția respectivă și la sancționare cu absențe nemotivate. Asemenea sancțiuni vor determina, desigur, înlăturarea mai rapidă a întîrzierilor.

prof. VASILE CIOBANU
Școala de 8 ani din Budila, raionul Sf. Gheorghe

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Pentru a da absolvenților școlilor pedagogice care au promovat cursul complet al acestor școli dar nu au promovat examenul de stat (de diplomă), posibilitatea să-și completeze studiile, Ministerul Învățămîntului a aprobat organizarea în cursul anului 1964 a unei sesiuni de examene de stat — de lichidare — pentru absolvenții școlilor pedagogice de învățători și educatoare din serii mai vechi (începînd din anul 1950), dacă nu au susținut niciodată acest examen sau l-au sus-

ținut de cel mult trei ori pînă în prezent.

Examenul de stat se va desfășura în perioada 26 august — 5 septembrie a.c. și va fi organizat în centre stabilite de Ministerul Învățămîntului.

Înscrierea la examenul de stat se va face pe baza foii matricole din care să rezulte absolvirea școlii pedagogice. Obiectele de învățămînt la care se va da examen vor fi cele stabilite pentru școlile pedagogice de învățători și educatoare cu durată de șase ani.

Rezultate bune la olimpiade

Intrate în tradiția școlilor, olimpiadele de matematică, fizică și chimie au antrenat în acest an un număr mare de elevi. Bunăoară, la olimpiada de matematică au participat peste 32 000 de elevi, cu 3 000 mai mulți decît anul trecut. Acest fapt dovedește că studiul matematicii a devenit astăzi o preocupare de frunte a elevilor, aceștia înțelegînd că buna ei cunoaștere este indispensabilă formării viitorului specialist în orice domeniu. Un mare număr de elevi, circa 33 000, au participat și la olimpiada de fizică și chimie.

Recent, în Capitală a avut loc festivitatea de înmînare a premiilor, la care au fost de față 350 de elevi participanți la faza republicană a olimpiadelor. Elevii premiați și evidențiați au primit, în aplauzele celor prezenți la această festivitate, felicitări și distincții.

Pentru rezultate foarte bune obținute la olimpiada de matematică au fost premiați și evidențiați 65 de elevi, 40 de elevi au fost premiați la ultima fază a olimpiadei de fizică, iar la cea de chimie juriul a evidențiat 38 de elevi.

Rezultatele frumoase obținute de participanții la olimpiadă, sînt o mărturie a bunei pregătiri pe care aceștia au căpătat-o în școală, demonstrează că eforturile profesorilor sînt încununat de roade bogate.

Din de peste hotare

● În anul 1962, când a avut loc revoluția yemenită, peste 90 la sută din populația țării era analfabetă. Una din primele griji ale guvernului revoluționar al Republicii Arabe Yemen a fost aceea de lichidarea analfabetismului. Ministerul Educației a elaborat în acest scop un plan de zece ani care prevede construirea unui însemnat număr de școli și pregătirea cadrelor didactice necesare. Urmează de asemenea să ia ființă cite un institut pedagogic și un institut tehnic în fiecare regiune a țării.

● La Londra se desfășoară în prezent Conferința internațională a teatrelor pentru copii și tineret, organizată de Asociația britanică a teatrelor pentru copii. Conferința a fost deschisă de Edward Boyle, ministrul educației al Marii Britanii.

La lucrări participă delegați din circa 40 de țări, printre care și Margareta Bărbuță, critic de teatru, secretara Comitetului național român pentru institutul internațional de teatru.

● În R. P. Ungară sînt inadecvatați în diferite forme de

invățămînt 2,2 milioane de cetățeni. În anul școlar 1963—1964 au fost înscriși în școlile de cultură generală 1 468 683 elevi. Înaintea de eliberarea țării, peste 20 la sută din copiii de vîrstă școlară (aproximativ 300 000) nu au putut urma cursurile cu regularitate. Caracteristic pentru secolul de cultură a tinerilor din R. P. Ungară este faptul că între anii 1960—1963 numărul elevilor din școlile medii a crescut cu 140 000.

● „Absolvenții școlilor tehnice superioare din Spania constituie o castă închisă” — scrie ziarul austriac „Die Presse” într-un comentariu consacrat învățămîntului din această țară. Potrivit ziarului, „un tînr care dorește să se dedice unui studiu tehnic are de împlinit atîtea greutăți, încît practic acest studiu a devenit o rezervă pentru cei bogăți”. Corespondentul ziarului vede o legătură între această situație și lipsa generală de interes manifestată de guvernul spaniol pentru problema învățămîntului și educației.

● La Abidjan (Costa de Fildes) a avut loc recent sab

auspiciile U.N.E.S.C.O. o conferință care a reunit pe miniștrii învățămîntului din țările Africii. Cu acest prilej a fost aprobat un plan care prevede generalizarea învățămîntului elementar în Africa până în anul 1980. Trezind în revistă situația existentă în momentul de față, conferința a stabilit că numărul elevilor din școlile elementare se ridică în anul școlar 1963—1964 la 6 024 000, ceea ce înseamnă 73,2 la sută din populația de vîrstă școlară. Pentru sporirea acestui procentaj se prevede creșterea cheltuielilor bugetare alocate necesităților învățămîntului.

● În Ecuador bugetul învățămîntului prevede anul acesta 30 sacre (mai puțin de doi dolari) pe locuitor. În schimb, pentru fiecare cal al armatei au fost alocați 1000 sacre (aproximativ 50 dolari). În aceste condiții nu este de mirare că în această țară peste 50 la sută din populație este analfabetă. Numai în acest an 500 000 de copii de vîrstă școlară nu vor putea frecventa cursurile din cauza lipsei locurilor de școală și a cadrelor didactice necesare.

CORRESPONDENȚA

BUCUREȘTI

Multe din orele de dirigenție care au loc acum în școlile Capitalei, ne scrie profesorul V. Munteanu, sînt legate de marea sărbătoare pe care se pregătește să o întîmpine întreg poporul nostru, cea de a XX-a aniversare a eliberării patriei. Comisia metodică a diriginților de la Școala generală de 8 ani nr. 75, de exemplu, a ajutat pe membrii săi să pregătească ore de dirigenție pe teme cum sînt „Cîntăm primăvara vieții noi”, „Eroii uteciști în lupta pentru libertate și socialism”, „Ce a adus ziua de 23 August poporului nostru”, „Chipuri de eroi căzuți pe frontul antihitlerist”, „Mărețele realizări ale regimului nostru democrat-popular”, „Frumusețile și bogățiile patriei noastre” etc.

Pentru ca orele de dirigenție să-și poată atinge în întregime scopul, profesorii diriginți folosesc metode și procedee variate: prezentarea unor filme, a unor diapozitive, emisiuni la stația de radio-amplificare, înregistrări la magnetofon, discuri, albume, fotografii.

CLUJ

La Școala generală de 8 ani nr. 1 din Cluj, se desfășoară o intensă activitate în vederea încheierii cu succes a cursurilor — ne spune în scrisoarea sa tov. Albert Iszai, directorul adjunct al școlii. Direcția școlii a sporit numărul de asistențe la ore. Pentru legarea teoriei de practică și pentru consolidarea cunoștințelor se vor efectua excursii și vizite, așa fel însă încît acestea să nu stînjenească activitatea claselor și studiul individual al elevilor.

Un ajutor prețios vor da școlii în această etapă organizația de pionieri și comitetul de părinți. Astfel, se va urmări cum respectă elevii regimul zilnic în această etapă importantă a anului școlar. În cadrul lectoratului cu părinții se va discuta despre sarcinile familiei în etapa recapitulării materiei și în organizarea vacanței de vară a elevilor.

PITEȘTI

Tema „Sarcinile școlii și familiei pentru încheierea cu succes a anului școlar”, discutată recent la lectoratul pentru părinți de la Școala de 8 ani nr. 1 Pitești, ne comunică tov. Steliana Stănescu, s-a bucurat de un deosebit interes din partea participanților. Discuțiile purtate de aceștia au arătat ce măsuri sînt indicate pentru ca în perioada actuală elevii să aibă un regim rațional acasă, așa ca să le rămînă cît mai mult timp pentru studiu. Printre aceste măsuri se numără, de exemplu, limitarea vizionării programelor prezentate la televizor, înlăturarea unor sarcini gospodărești etc. În continuare membrii colectivului didactic au făcut părinților o serie de recomandări în legătură cu asigurarea regimului de muncă și de odihnă al elevilor.

TÎRGU-JIU

Profesorul Vasile Arjoca ne informează că, pentru a cunoaște frumusețile patriei și realizările regimului de democrație populară, un număr de peste 76 de elevi ai Școlii medii nr. 1 „T. Vladimirescu” din Tg. Jiu au participat de curînd, însoțiți de profesorii lor, la două interesante excursii. Acestea le-au dat prilejul să cunoască frumoasele văi ale Oltului și Prahovei, localitățile Călimănești, Căciulata, Predeal, Sinaia, să străbată pasul Bran printre munții Piatra Craiului și Bucegi, să admire măreția arhitectonică a minăstirii Curtea de Argeș, muzeele Bran, Peleş și Doftana. Un deosebit interes au dovedit elevii în timpul vizitelor la șantierul hidrocentralei „16 Februarie” de pe valea Argeșului, la Combinatul de aluminiu de la Slatina, la Combinatul chimic de la Ișalnița.

SIGHET

Cercul literar al elevilor din clasele V—VII de la Școala generală de 8 ani nr. 3 din orașul Sighet, ne scrie profesorul L. Petre, a organizat sub îndrumarea profesorilor de limba română o frumoasă seară literară dedicată poetului George Coșbuc. În prezent cercul se pregătește să sărbătorească printr-un program festiv comemorarea a 75 de ani de la moartea lui Mihai Eminescu.

CÎMPLUNG-MUSCEL

Recent, după cum ne face cunoscut tov. Al. Bunescu, la Cîmpling-Muscel, a avut loc o consfătuire cu toți diriginții din raion, la care s-a discutat despre rolul diriginților în rezolvarea problemelor de bază ale procesului instructiv-educativ. Pe baza discuțiilor purtate în consfătuire secția de învățămînt a alcătuit, cu ajutorul cabinetului pedagogic, două scrisori metodice cuprinzînd indicații privitoare la tematica orelor de dirigenție și la căile de cunoaștere a particularităților individuale ale elevilor. De asemenea, s-au organizat citeva ore deschise de dirigenție, conduse de diriginți cu experiență.

Aceste măsuri au contribuit la mai buna cunoaștere de către diriginți a problemelor practice ale muncii educative, la găsirea unor soluții adecvate pentru aceste probleme, la asigurarea unui caracter mai unitar al muncii diriginților.

LUGOJ

În vederea îmbunătățirii calității activităților desfășurate la casele de copii, s-au organizat la Sinaia cursuri de îndrumare pentru directorii acestora și pentru educatorii care lucrează în cadrul lor. La aceste cursuri, ne informează tovarăsa Ana Meleru, participă cca. 140 cadre didactice din întreaga țară. Programul cuprinde lecții de pedagogie, schimburi de experiență, activități practice, expuneri de referate axate pe munca specifică a educatorilor.

In secția pentru copii a Bibliotecii Centrale de stat

Tabere-curs pentru naturaliști și geografi

Si în vara acestui an Societatea de științe naturale și geografie din R.P.R. va organiza tabere-curs în diferite regiuni ale țării. Programele acestor tabere cuprind acțiuni variate și interesante.

De exemplu, programul taberei-curs din regiunea Oltenia, condusă de prof. univ. dr. AL Buia, cercetător științific L. Bădea și lector univ. N. Camaleasa, va cuprinde o serie de vizite și aplicații pe teren în sudul și sud-vestul regiunii, ca și aplicații pe teren în regiunile de deal și de munte din nordul acesteia. În cadrul cărora se vor face și ascensiuni pe masivele muntoase.

Programul taberei-curs din regiunea Hunedoara, condusă de conf. univ. E. Molnar, lector univ. Ersilia Iacob și prof. B. Vulcu va cuprinde aplicații cu caracter geografic și biologic în diferitele unități morfologice din regiune, ca și ascensiuni în munții Apuseni sau Retezat. De asemenea, vor fi vizitate principalele centre industriale și interesantele monumente istorice ale regiunii.

Profesorii care doresc să participe la aceste două tabere-curs pot obține informații mai detaliate adresîndu-se, pînă la data de 10 iunie a.c., Societății de științe naturale și geografie din R.P.R. (București, Bd. Schitu Măgureanu nr. 9, telefon 14.75.26).

Erată

În articolul „Prof. univ. J. Byck despre studiul gramaticii” apărut în „Gazeta învățămîntului” nr. 753 din 15 mai 1964, rîndul 13 din col. I se va citi „a îngroșa rîndurile cercetătorilor”, iar rîndul 45 din col. II se va citi „ele sînt complete direcții”.